

EOQ – hvor mye du bør bestille om gangen, og hvorfor svaret er flatt

Kommende episode

Hvor mye bør du bestille om gangen? EOQ-formelen forklart med et gjennomregnet eksempel, den elegante egenskapen ved optimum, hvorfor kostnadskurven er så flat at presisjon knapt betyr noe – og hva lean gjør med hele regnestykket.

HOVEDTEMAER

- De to kostnadene som trekker hver sin veg
- Formelen fra 1913, og mannen som ble glemt
- Et gjennomregnet eksempel
- Den elegante egenskapen ved optimum
- Hvorfor kurven er flat – og hva det betyr
- Det modellen forutsetter
- Lean-angrepet på selve formelen
- Koblingen til bullwhip

SPØRSMÅL EPISODEN BESVARER

- Hva er EOQ?
- Hvilke to kostnader veies mot hverandre?
- Hva er formelen, og hvordan brukes den?
- Hva skjer om jeg bommer på partistørrelsen?
- Hva forutsetter modellen?
- Hvorfor liker lean-folk små partier når EOQ sier store?
- Hva har EOQ med bullwhip-effekten å gjøre?

HOVEDPUNKTER

- EOQ veier kostnaden ved å bestille ofte mot kostnaden ved å ha mye på lager.
- Formelen er kvadratroten av to ganger etterspørsel ganger bestillingskostnad, delt på lagerkostnad.
- I optimum er de to kostnadene nøyaktig like store.
- Kurven er flat – 25 prosent feil partistørrelse koster bare noen få prosent.
- Det betyr at du ikke trenger presise tall for å få en god nok beslutning.
- Modellen forutsetter jevn etterspørsel og øyeblikkelig levering. Begge deler er usant.
- Lean angriper ikke svaret, men inngangsdataene: kutt bestillingskostnaden, så faller EOQ.

KILDER OG REFERANSER

- Ford W. Harris – How Many Parts to Make at Once, Factory, The Magazine of Management 10 (1913)

- Donald Erlenkotter – Ford Whitman Harris and the Economic Order Quantity Model, Operations Research 38(6), 1990
<https://pubsonline.informs.org/doi/pdf/10.1287/opre.38.6.937>
- Economic order quantity – oversiktsartikkel
https://en.wikipedia.org/wiki/Economic_order_quantity

AI brukes som verktøy i arbeidet med tekstene, og alt blir lest gjennom før det publiseres. Feil kan likevel forekomme.